ಬಹುತ್ವ ಸಂಕಥನ

ಭಾಷೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ವಚನ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಶುಭಾ ಮರವಂತೆ

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡನಾಯ್ಕ್ ಎಚ್

ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ

ಓಂಕಾರ್ ನಾಯ್ಕ್ ಜಿ.

ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಲೇಜು, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗವು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿತವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಕಲನ

BAHUTVA SANKATHANA
BHASHE-SAHITYA-SAMSKRUTI NIRVACHANA
(A collection of articles)
Chief Editor
Dr..Shubha Maravanthe
Associate Editors
Sri Dodda Naik H.
Sri Kumaraswamy
Sri Onakar G. Naik

Published by
GEETHANJALI PUSTHAKA PRAKASHANA
Revenue Building, 100ft Road, Rajendra Nagar,
Shimoga - 577201, Karnataka.
Mobile: 9449886390, 9916197291.
E-mail: gbtmohan@gmail.com

ISBN: 978-93-86855-17-6

First Impression: 2019

Pages: 768

Price : Rs. 700

Paper Used: 70 GSM. Maplitho Size: Demy 1/8

© ಆಯಾ ಲೇಖಕರು

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೨೦೧೯

ಪುಟಗಳು: ೭೬೮

ಬೆಲೆ: ರೂ. ೭೦೦

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ: ಜಿಬಿಟಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್

ಪುಸ್ತಕ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ
ಜಿ.ಬಿ.ಟಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್
ದೊಣ್ಣೇಹಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಜಗಳೂರು (ತಾ) ೫೭೭ ೫೨೮
ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ. ಮೊ: ೯೯೧೬೮೯೭೨೯೧

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಗೀತಾಂಜಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ
ಕಂದಾಯ ಭವನ, ನೂರಡಿ ರಸ್ತೆ, ರಾಜೇಂದ್ರ ನಗರ
ಶಿವಮೊಗ್ಗ - ೫೭೭ ೨೦೧
ದೂರವಾಣಿ: ೯೪೪೯೮೮೬೩೯೦
ಮುದ್ರಣ : ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

- [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible]
  [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible]
  [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible]
  [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible]
  [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible]
  [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible]
  [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible]
  [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible] — [illegible] — [illegible]
- [illegible] — [illegible] — [illegible]

ಮಹಿಳೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ವಚನ

ಅಕ್ಕನ ಅಂತರಂಗದ ಅನುಭಾವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವೇದನೆ - ಒಂದು ಚಿಂತನೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಿತಾ ಪಾಟೀಲ್. ಟಿ. ಹೆಚ್.
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು
ಯಲಹಂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೬೪. ಮೊ: ೭೭೬೦೬೨೩೩೪೯
E-mail: anitha.pateel.t.h.@gmail.com

"ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಗೌರವ ಸಾಧನೆಯು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಯು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಮಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯ ಒಂದು ಮಹಾಪ್ರಕರಣ"

- ವಚನಧರ್ಮಸಾರ - ಎಂ.ಆರ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ

ಪೀಠಿಕೆ: ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಶರಣಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಶರಣೆ. ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗದ ಅನುಭಾವವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ ಹೃದಯದ ಹಂಬಲ, ಧ್ಯೇಯ, ಸಹಜಶಿವಯೋಗ, ತಾತ್ವಿಕತೆ, ಭಾವೋದ್ವೇಗ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹರಿಹರ ಕವಿಯು 'ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನ ರಗಳೆ', 'ಚನ್ನಬಸವಾಂಕನ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನ ಪುರಾಣ' ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನಗಳು ದಾಂಪತ್ಯ ಶೃಂಗಾರದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವರ್ಣನೆವೊಂದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಸ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹುಡುಕಾಟದಕ್ಕ ಮುಖ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದಂತೆ ಹಲವು ತಾತ್ವಿಕ ಆಯಾಮ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ದೈವವನ್ನು ಪ್ರಿಯಕರನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಭಕ್ತಿಪಂಥದ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಆಶಯ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೌಟುಂಬದ ಬದುಕಿನ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಸತಿ-ಪತಿ ಭಾವದ ಸಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಉದ್ವೇಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದುದೇ ಆಗಿವೆ. ಅನುಭಾವದ ಅಲೆಯುಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಲೆಗಳು ಪದರಪದರಾಗಿ ಒಡಮೂಡುತ್ತವೆ.

ಅಕ್ಕನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗದ ದರ್ಶನವಾಗುವುದು. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ವದ ಸಾರವಿದೆ. ಭಾವತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಶೂನ್ಯ ತತ್ವದ ಸೊಗಸಾದ ನಿರೂಪಣೆ ಇದೆ. ಲಿಂಗಪತಿ, ಶರಣಸತಿ, ಸಾಕಾರ, ನಿರಾಕಾರ, ತತ್ವ ಮೊದಲಾದ ವೀರಶೈವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತಿರುಳು ತಾನಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಪರೂಪದ ಶರಣೆ. ನಿಸರ್ಗದ ರಸಾಸ್ವಾದನೆ – ಅನುಭಾವ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಣ್ಮೆ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅಕ್ಕನ ವಚನವೊಂದರಲ್ಲಿ –

"ಒಡಲ ಕಳವಳಕ್ಕಾಗಿ ಅಡವಿಯ ಹೊಕ್ಕೆ
ಗಿಡ ಗಿಡನ ಪ್ರತಿ ಬೇಡಿದೆ ನೆನ್ನಂಕ್ಕೆಂದು!
ಅವು ನೀಡಿದವು ತಮ್ಮ ಲಿಂಗಕ್ಕೆಂದು
ಆನು ಬೇಡಿ ಭವಿಯಾದೆನು – ಅವು ನೀಡಿ ಭಕ್ತರಾದವು!
ಇನ್ನು ಬೇಡಿದೆನಾದರೆ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮಾಣೆ".

ಅವಳ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ 'ನಾನು ಬೇಡಿದರೆ ನೀಡದಂತೆ ಮಾಡು. ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ವೈರಾಗ್ಯದ ದಾರಿ.

'ಮನೆ ಮನೆಗೆ ತಪ್ಪದೇ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ
ಬೇಡಿದೊಡೆ ಇಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ
ಇಕ್ಕಿದೊಡೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ
ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದೊಡೆ ನಾನೆತ್ತಿಕೊಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ
ಶುನಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಬಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ"

ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಡದಂತಹ ಅಹಾರಹಿತ ತತ್ವ ಆದರ್ಶದ ಊರ್ಧ್ವಗಾಮಿತ್ವ, ವೀರ ವೈರಾಗ್ಯ ಅಂತರಂಗದ ಅಭಿಪ್ಸೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ವೈರಾಗ್ಯವೇ ಮಾಗಿ, ಪಕ್ವವಾಗಿ, ತನಿವಣ್ಣಾಗಿ, ತೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿತು. ಜಗದ ಜಂಗುಳಿಯಲ್ಲೂ ಬೆಂಗೋಲನ್ನೆತ್ತಿ ಕಾಡುವ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಮಣಿಸಿ ಮುಕ್ತಳಾಗಿ ಸ್ವತ್ವಳಾದಳು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ.

ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ವಿರಹವನ್ನು 'ಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಬೇಗೆಯಲಿ ಬೆಂದ ಮತ್ತು ಏರಿಲ್ಲದ ಗಾಯದಲಿ ನೊಂದ' ಎಂದು ನಿಷ್ಠೆ ಭಕ್ತಿಪರಾಕಾಷ್ಠತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ.

'ಹಸಿವಾದೊಡೆ ಊರೊಳಗೆ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನಗಳುಂಟು,
ತೃಷೆಯಾದೊಡೆ ಕೆರೆಬಾವಿ ಹಳ್ಳಗಳುಂಟು;

ಶಯನಕ್ಕೆ ಹಾಳು ದೇಗುಲಗಳುಂಟು;
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯಾ
ಆತ್ಮ ಸಂಗಾತಕ್ಕೆ ನೀನೆನಗುಂಟು.'

ಹಸಿವು, ನೀರಡಿಕೆ, ನಿದ್ರೆ ಮತ್ತು ಮೈಥುನಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಭೌತಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ...ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಹಸಿವಿಗೆ = ಭಿಕ್ಷಾನ್ನ, ತೃಷೆಗೆ = ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ಹಳ್ಳ, ಶಯನಕ್ಕೆ = ಹಾಳು ದೇಗುಲ. ...ರ ಮೈಥುನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ...ಳು. ಮೈಥುನವೆಂದರೆ ಲೌಕಿಕ ಮೈಥುನವಲ್ಲ, ಅಲೌಕಿಕ ಆತ್ಮಸಂಗಾತಿಯ ಜೊತೆ ...ನವ ಮೈಥುನ ಎನ್ನುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಔನತ್ಯಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ...ನಗಳ ದಾಟಿ, ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಎನಿಸಿದರೂ ಅನುಭಾವದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ...ವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಹದ್ದು. ಉದ್ವೇಗದ ಸ್ಥಿತಿ, ತಳಮಳ, ಖಿನ್ನತೆ, ವಿನಾಶದ ...ಗಳೇ ಏರುಪೇರಾದಾಗ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಲಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಿರುಗುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾನಸಿಕ ...ಟವನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. 'ವಿರಹದ ವೇದನೆಯನ್ನು ಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಬೇಗೆ..... ಏರಿಲ್ಲದ ಗಾಯ' ಎಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯಾಗಿ

'ರತ್ನದ ಸಂಕೋಲೆಯಾದರೆ ತೊಡರಲ್ಲವೇ?
ಮುತ್ತಿನ ಬಲೆಯಾದರೆ ಬಂಧನವಲ್ಲವೇ?
ಚಿನ್ನದ ಕತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಹೊಯ್ದರೆ ಸಾಯದಿರ್ಪರೆ
ಲೋಕದ ಭಜನೆಯ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ
ಜನನ ಮರಣ ಬಿಡುವುದೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ"

ಸಮಾಜದ ಬಂಧನವನ್ನು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ತೆರಣಿ ಹುಳು (ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳು) ಮಾಡಿದ ಸಂಸಾರದ ...ಂಧ ಯಾರನ್ನೂ, ತನ್ನನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಬಿಡದು. ಹಾಗಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ...ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಹೊಗಳಿಕೆ, ನಿಂದೆಗಳು ಬಂದರೆ ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ...ಕ್ತಿ ಭಾವದಿಂದ ಶಿವನ ಪಾರಮ್ಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ, ಭವಬಂಧನದಿಂದ ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವಿರಬೇಕು. ಅಷ್ಟದಳ ಕಮಲದ ಬಟ್ಟಬಯಲೊಳಗೆ ಮುಟ್ಟಲಾರದ ಮನ ...ದೇವನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ದೃಷ್ಟಿ ತೋರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅಕ್ಕನ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನಿಲುವು.

ಶರೀರವು ನಾನಾ ವಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಈಡು ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರ. ಶರೀರವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ...ತ್ಮ ದೇವರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಬಲ್ಲದು. ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ದೇವರ

ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಹಾವಿನ ವಿಷದ ಹಲ್ಲು ಕಿತ್ತರೆ ಹಾವು ಸೊಗಸು, ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಕಾರಗಳು ದೂರವಾದರೆ ಶರೀರ ಸೊಗಸು.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ದಾರ್ಶನಿಕಳಾಗಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದವಳು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಕವಯಿತ್ರಿಯಾಗಿ ಭಾವಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದಳು. ಅವಳ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗದ ಅದ್ರ್ರತೆ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಶ್ರೀ ರಂ ಶ್ರೀ ಮುಗಳಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಂತೆ "...... ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನು ವ್ಯಕ್ತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದಿಂದಲೂ, ವಚನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೂ ಮೇಲಾದ ಶಿವಶರಣೆ.....ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಗದ್ಯ ಕವಿತ್ವ ಇವುಗಳ ಸಂಮಿಳನಕ್ಕಾದರೂ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಿಗಿತ್ತಿ. ಅವಳ ಚರಿತ್ರೆ, ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಸಾಹಸ, ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಿಯ ಅದ್ಭುತ, ರಮ್ಯತೆ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮಾಜದ ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದೊಗೆದು ಲಗ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅತಿಗೆಳೆದು ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂಬ ಲೋಕಪತಿಯನ್ನೇ ಪತಿಯಾಗಿ ವರಿಸಿ, ಅವಳು ಮಾಡಿದ ಉಗ್ರ ಸಾಧನೆ. ಪಡೆದ ಸಿದ್ಧಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು. ಸತಿ–ಪತಿ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಪರಿಣತಳಾದಳೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಸಾರ, ಹೇಯ, ವಿಕಳಾವಸ್ಥೆ, ಸತಿ–ಪತಿ ಭಾವ, ಇವಕ್ಕೆಸೋಲಿದೆ ಅವ್ವ......ಈ ಸಾವ ಕೆಡುವ ಗಂಡರನೊಯ್ದು ಒಲೆಯೊಳಗಿಕ್ಕು..... ಸ್ಥಾಯಿ ಭಾವವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರಿಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಶೃಂಗಾರದ ಅದೆ ಆದೇತನದಿಂದ ಆಸತ್ತಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ನವೀನ ರಸದ ನಿಶ್ಚಿಂತೆ, ನಿರ್ಭೀತಿ, ಮಾನಸಿಕ ಧೈರ್ಯಗಳು ವಿಲಕ್ಷಣವಾದವು. ಅವುಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮೇಲಾದುದು ಎಂಬ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ.

ಆಕರಗಳು:

(೧) ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಗಳು – ಸಂಪಾದಕರು: ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ

(೨) ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ – ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ.

(೩) ವಚನ ಧರ್ಮಸಾರ – ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ.

(೪) ಕರ್ನಾಟಕದ ಕವಯಿತ್ರಿಯರು – ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ

(೫) ಶರಣಚರಿತಾಮೃತ – ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ್

(೬) ಶಿವಶರಣೆಯರ ಸಂಪುಟ – ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ.